

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ

на КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ към първото полугодие на 2024 г.

I. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

1. Отчет на приходите по бюджета

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	700 000	700 000	1 102 718
<i>Данъчни приходи</i>			
Неданъчни приходи	700 000	700 000	1 126 917
Приходи и доходи от собственост			
Държавни такси			
Глоби, санкции и наказателни лихви	700 000	700 000	1 126 917
Приходи от концесии			
Други			(-) 24 199
Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми			

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) администрира приходи от наложени от нея административни наказания „глоби“ и „имуществени санкции“, в изпълнение на надзорните й правомощия по Регламент (ЕС) 2016/679, Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН). През първото полугодие на 2024 г. се наблюдава завишен процент на приходите спрямо заложените в бюджета, което се дължи на обстоятелството, че 1 000 000 лв. (88,74% от отчетените приходи) са платени от един администратор на лични данни по наложена имуществена санкция с Наказателно постановление от 2019 г., което е потвърдено на втора съдебна инстанция на 11.01.2024 г.

Традиционно факторите, които оказват влияние върху размера на събраните приходи, са възможностите за съдебно обжалване на индивидуалните административни актове на КЗЛД, с които се налагат административни наказания, редуцирането на размера на наложените санкции в резултат на съдебно обжалване, предоставената възможност за доброволно изпълнение и ефективното събиране на просрочени вземания от НАП. Отчита се много ниска събираемост от страна на НАП на просрочените публични държавни вземания, които са й предоставени от КЗЛД за събиране. От общо изпратените за събиране просрочени вземания в размер на 920 567 лв. (вкл. и от предходните години), от началото на годината до 30.06.2024 г. са събрани само 24 200 лв.(2,63%). НАП не събира вземанията по наложени санкции с приоритет в изискуемите срокове, същите се погасяват по давност, което обезсмисля работата на Комисията и на служителите от нейната администрация. Доброволното заплащане на наложените санкции е изключително труден процес поради:

1. Възможност за забавяне на плащането чрез двуинстанционно обжалване, като за периода на обжалване юридическите лица са препродадени или обявени в ликвидация или за прибягване

до други правни способи с цел непонасяне тежестта на наложената санкция и избягването на отговорност.

2. Изчакване на погасителната давност, тъй като НАП не предприема своевременни действия по събирането им и услугите на съответните физически и/или юридически лица не са обвързани с погасяване на задълженията към хазната.

2. Отчет на разходите по бюджета на КЗЛД по функционални области и бюджетни програми

Класификационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
3400.00.00	Общо разходи по бюджета	5 808 900	6 253 403	2 807 070
3400.01.00	Функционална област: „Защита на личните данни на физическите лица“	5 808 900	6 253 403	2 807 070
3400.01.01	Бюджетна програма „Защита на физическите лица при обработването на лични данни и свободното движение на такива данни“	5 808 900	6 253 403	2 807 070

* Класификационен код съгласно Решение № 780 на Министерския съвет от 2023 г.

3. Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми в рамките на съответната функционална област

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администриран и разходи
		Общо разходи	По бюджет а на ПРБ	По други бюджетни сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджет а на ПРБ	По други бюджетни сметки за средства от ЕС	
3400.00.00	Общо разходи	2 807 070	2 807 070	0	2807070	2807070	0	0
3400.01.00	Функционална област: „Защита на личните данни на физическите лица“	2 807 070	2 807 070		2807070	2807070	0	0
3400.01.01	Бюджетна програма							

„Защита на физическите лица при обработването на лични данни и свободното движение на такива данни“	2 807 070	2 807 070		2807070	2807070	0	0

4. Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	5 808 900	6 253 403	2807070
Общо финансиране:	5 808 900	6 253 403	2807070
От бюджета на ПРБ	5 808 900	6 253 403	2807070
От други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:			
Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
Сметки за средства от ЕС (ССЕС на НФ и на ДФЗ)			
Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

II. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА

№ по ред	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Ефект върху бюджета (увеличение / намаление на разходите по програми)	Влияние върху показателите за изпълнение
1.	ПМС № 57 от 21.03.2024 г.	Чл. 106 от ЗДБРБ за 2024 г. и чл. 109 и чл. 112 от Закона за публичните финанси	Одобряване на допълнителни разходи/трансфери по бюджетите на първостепенни разпоредители с бюджет за 2024 г.	Защита на физическите лица при обработването на лични данни и свободното движение на такива данни	Капиталови разходи (+) 109 000 лв.	Няма произтичащо от акта въздействие върху целевите стойности на показателите за изпълнение
2.	ПМС № 107 от 23.04.2024 г.	Чл. 106 от ЗДБРБ за 2024 г. и чл. 109 и чл. 112 от Закона за публичните финанси	Одобряване на допълнителни разходи/трансфери по бюджетите на първостепенни разпоредители с бюджет за 2024 г.	Защита на физическите лица при обработването на лични данни и свободното движение на такива данни	Капиталови разходи (+) 60 900 лв.	Няма произтичащо от акта въздействие върху целевите стойности на показателите за изпълнение
3.	ПМС № 135 от 29.04.2024 г.	Чл. 109 и чл. 112 от Закона за публичните финанси, чл. 1, ал.5, т.8.1 и чл. 78, ал. 2 от ЗДБРБ за 2024 г. и § 4 от ПЗР на ПМС № 79 от 2024 г.	Одобряване на допълнителни разходи за персонал по бюджета на КЗЛД за 2024 г. за преодоляване на диспропорции във възнагражденията на персонала	Защита на физическите лица при обработването на лични данни и свободното движение на такива данни	Персонал (+) 274 603 лв.	Няма произтичащо от акта въздействие върху целевите стойности на показателите за изпълнение

III. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

Няма настъпили промени в организационната структура на КЗЛД през отчетния период.

IV. ПРЕГЛЕД НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ: „ЗАЩИТАТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА“

1. Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане

Стратегическа цел: Реализирана система за предотвратяване и ограничаване на незаконните форми на обработване на лични данни и на нарушаването на правата на физическите лица.

В изпълнение на тази цел през отчетния период КЗЛД продължава утвърждаването на единни стандарти за прилагане на правната рамка за защита на личните данни (считано от 25 май

2018 г.) от администраторите в публичния и частния сектор. Комисията поддържа и развива своята практика в контекста на насоките и указанията на Европейския комитет по защита на данните, като през първото полугодие на 2024 г. е предоставила множество формални писмени (256 бр.) и неформални устни консултации на граждани (2560 бр.) и администратори по въпроси, свързани с обработването на лични данни и тяхната защита, в т.ч. както под формата на официални становища, така и отговори/разяснения на конкретни запитвания по принципни въпроси от областта на защитата на личните данни с цел унифициране на практиката в национален план. По отношение на становищата на КЗЛД, изразявани по искания на публични органи в качеството им на администратори на лични данни, продължава ясната тенденция за по-задълбочен анализ на действащата правна рамка от страна на самите институции и повдигането на въпроси, които засягат материята в дълбочина и изискват изясняването на конкретни детайли по прилагането ѝ. В този смисъл, може да се подчертае, че усилията на Комисията през последните години за разясняване и системно прилагане на Регламент (ЕС) 2016/679 и на ЗЗЛД, както и на относимото секторно законодателство, дават своите резултати и обработването на лични данни при спазване правата на физическите лица вече се е установило като стандарт в работата на институциите.

По редица въпроси от обществен интерес, имащи отношение към обработването и защитата на личните данни, през отчетния период КЗЛД е осъществила ползотворно сътрудничество, вкл. в оперативен порядък, с множество държавни органи, сред които Инспектората към Висшия съдебен съвет, Министерство на вътрешните работи, Министерството на здравеопазването, Министерството на транспорта и съобщенията, Министерството на външните работи, Министерството на образованието и науката, Комисията за регулиране на съобщенията и Държавната агенция за закрила на детето, Министерството на правосъдието, Министерството на електронното управление, Министерството на финансите.

С цел предотвратяване и ограничаване на незаконните форми на обработване на лични данни и на нарушаване правата на физическите лица през 2024 г. продължава практиката за търсене на съдействие от КЗЛД при упражняване на правата на физическите лица по чл. 15-22 от Регламент 2016/679 пред съответните администратори.

И през този отчетен период се запазва тенденцията от последните години за обработване на сигнали, засягащи значителен брой физически лица, предимно свързани с нарушения, свързани с облачни технологии; нарушения, извършени от администратори, извършващи куриерска дейност, видеонаблюдение, сектор здравеопазване, банки и други финансови институции, хазарт, политически субекти, участващи в изборния процес и други. По постъпилите от началото на годината сигнали и искания за упражняване на надзорни правомощия са дадени разяснения относно упражняване на правата на физическите лица пред КЗЛД или пред администраторите на лични данни, направени са проучвания, разследвания и са искани становища с цел изясняване на казусите.

Стратегическа цел: Ефективно приложен механизъм за надзор

В изпълнение на посочената цел през отчетния период са назначени 274 бр. проверки на място по сигнали, жалби и уведомления за нарушения на сигурността на личните данни с високо ниво на риск, от които 85 бр. проверки през 2023 г. Към края на първото полугодие на 2024 г. са извършени 139 бр. проверки, вкл. 4 проверки на място по линия на уведомления за нарушения на сигурността на личните данни.

По линия на разглеждането на уведомления за нарушения на сигурността на личните данни са извършени 8 проверки по документи (4 от тях са постъпили през 2023 г., а останалите 4 – през 2024 г.).

Допълнително, от началото на годината в КЗЛД са постъпили 510 жалби на физически лица, съдържащи твърдения за нарушени права по ЗЗЛД и ОРЗД.

На основание чл. 261а, ал. 5 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), КЗЛД ежегодно получава обобщена статистическа информация относно случаите на предоставяне на трафични

данни от предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги на компетентните органи за нуждите на националната сигурност и за предотвратяване, разкриване и разследване на тежки престъпления. През отчетния период 98 предприятия са подали информация в КЗЛД, която е обработена и въведена в съответния регистър, поддържан за целите на чл. 261а, ал. 5 от ЗЕС. В изпълнение на чл. 261а, ал. 5 от ЗЕС в законоустановения срок (31 май) до Народното събрание и до Европейската комисия е изпратена обобщена статистическа информация за 2023 г.

В допълнение, в изпълнение на задълженията си по чл. 251ж, ал. 1 от ЗЕС КЗЛД поддържа и регистър на получените протоколи от предприятията за унищожените данни с оглед упражняване на ефективен текущ и последващ контрол. За първото полугодие на 2024 г. са обработени и въведени в регистъра 276 протокола.

Стратегическа цел: Разгърната система от мероприятия и инициативи за повишаване на осведомеността на обществото (физически лица, администратори на лични данни и обработващи лични данни) по въпроси от областта на защитата на личните данни

През отчетния период на сайта на КЗЛД и в информационния бюлетин, издаван от институцията (3 бр. за отчетния период), редовно се отразявани актуални събития, инициативи и теми от обществен интерес в сферата на защитата на личните данни в национален и международен аспект. На сайта се поддържат в актуален вид раздели, съдържащи информационно-разяснителни материали и указания - „Полезна информация“, „Насоки“, „Предаване на данни към трети държави“, „Шенгенско пространство“, „Решения на съда на ЕС“ и на основни информационни раздели, свързани с правомощията на КЗЛД по влезлия в сила на 04.05.2023 г. ЗЗЛПСПОИН.

Регулярно се публикуват новини, като за периода те са 15 броя. Публикувани са 9 становища на Комисията, решения на Съда на ЕС (11 приключили дела и 6 висящи), както и 5 броя информационно-разяснителни материали във връзка с изпълнение на ЗЗЛПСПОИН.

На 28 януари 2024 г. КЗЛД отбелязва за 18-ти пореден път Деня за защита на личните данни с инициативи, чиято основна цел е насърчаване на осведомеността и формиране на разбиране за личните данни в света на дигитални решения и глобален обмен на информация. Следвайки традицията, на този ден КЗЛД обявява конкурс за студентско есе, като през 2024 г. той е организиран съвместно с Кариерния център към Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Подробна информация за конкурса е публикувана на институционалния сайт.

През отчетния период са проведени три обучения за служители от системата на Министерството на труда и социалната политика, Министерство на външните работи, както и на представители на Областна администрация – Варна. Представители на администрацията на КЗЛД се включват в учебни посещения на студенти от Югозападния университет „Неофит Рилски“, както и на кариерни форуми в Университета за национално и световно стопанство и Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Стратегическа цел: Реализирана устойчивост на административните услуги, предоставяни на гражданите и администраторите на лични данни

В изпълнение на тази цел през отчетния период в Регистъра на длъжностните лица по защита на личните данни са обработени 229 уведомления от администратори на лични данни за определено длъжностно лице по защита на данните. Изпратени са 97 писма с указания за отстраняване на нередовности в подадените уведомления.

Стратегическа цел: Приложен проактивен подход в международното сътрудничество

През отчетния период, участието на представители на КЗЛД в международни работни групи и форуми се осъществява хибридно, на място и чрез дистанционни онлайн форми. Поради натрупания опит в онлайн среда продължава тенденцията за повишен брой на събитията,

съответно участията, спрямо присъствените мероприятия в предходни периоди. Непрекъснат остава обмена на информация и запитвания със сродни надзорни органи през информационната система за вътрешния пазар (ИСВП) на Европейския комитет за защита на данните като за отчетния период КЗЛД е била адресат/инициатор/участник в 46 процедури в механизма за сътрудничество и съгласуваност чрез ИСВП.

През отчетния период КЗЛД е участвала във всички дейности по линия на Глобалната асамблея по въпросите на неприкосновеността. След официалното избиране на КЗЛД за член на Изпълнителния комитет на организацията, представители на комисията се включват активно в дейностите на Изпълнителния комитет, като е реализирано и дистанционно участие в неговите заседания през отчетния период. Същото се отнася до дейностите по участие като член на Управителния комитет на Конференцията на европейските органи по защита на данните, включително и чрез водене на панелна дискусия по време на тазгодишното издание на конференцията.

Продължава активното участие на КЗЛД в дейността и заседанията на РГ „Защита на данните“ към Съвета на ЕС, както и по линия на Съвета на Европа. През отчетния период е реализирано участие в заседание на Изпълнителното бюро на Консултативния комитет на Конвенция 108 на Съвета на Европа, както и в неговото пленарно заседание, Съвета по европейски въпроси, Комитета за координиран надзор, Координационната група за надзор на Митническата информационна система и Международната работна група по защита на данните в телекомуникациите. Същевременно, през м. май 2024 г. е осъществено посещение на представители на Нидерландския орган по защита на данните и обмен на опит относно налагането на глоби и имуществени санкции.

В рамките на същия период КЗЛД продължава да участва активно и в подготовката на Република България за членство в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Представители на КЗЛД са включени и участват в заседанията на Междуведомствения координационен механизъм за процеса на разговори за присъединяване към ОИСР. През отчетния период е реализирано участие в 9-то заседание на Работна група по въпросите на управление на данни и неприкосновеност на личния живот в цифровата икономика към Комитета по политика в областта на цифровата икономика.

В изпълнение на задълженията си по Шенгенското законодателство през отчетния период са продължили усилията на КЗЛД за пълноправно членство на Република България в Шенген. Съгласно предварителните указания, КЗЛД е определила 3 (трима) национални експерти за участие в резерва от експерти за 2024 г. за област на политика – защита на данните, на правото от Шенген. Същите експерти са преминали специализирано обучение за оценители по Шенген.

Стратегическа цел: Разгърнатата система от инициативи за повишаване на професионалната квалификация на КЗЛД и нейната администрация

През отчетния период няма реализирани инициативи за повишаване на професионалната квалификация на КЗЛД и на нейната администрация.

Стратегическа цел: Усъвършенствани процеси по откритост и прозрачност

В изпълнение на тази цел през отчетния период на сайта на КЗЛД регулярно се публикуват новини, становища на КЗЛД, финансова информация, информация за провеждани конкурси.

На основание законовото си задължение по чл. 29, ал. 4 от ЗЗЛПСПОИН през второто тримесечие на 2024 г. комисията е публикувала на интернет страницата си информация за предоставените на Европейската комисия данни относно броя на постъпилите сигнали за нарушения, броя на извършените проверки и резултатите от тях, вкл. на иницираните съдебни процедури.

Стратегическа цел: Реализирана система за външно подаване на сигнали и контрол по отношение на защитата на лицата, които подават сигнали или публично оповестяват информация за нарушения.

В края на отчетния период в процес на финализиране са правила и документи, изготвени в изпълнение на препоръки на омбудсмана на Република България, който в началото на 2024 г. е провел първия си одит върху дейността КЗЛД като Централен орган за външно подаване на сигнали (ЗЗЛПСПОИН).

През първото полугодие продължава комуникацията с компетентните по чл. 20 от ЗЗЛПСПОИН органи с цел оптимизиране на взаимодействието между тях и КЗЛД и гарантиране реализацията на целите на закона (ЗЗЛПСПОИН).

2. Описание на степента на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото и резултати, относими към функционална област: „Защита на личните данни на физическите лица“.

Налаганите от КЗЛД административни наказания „глоба“ или „имуществена санкция“, вкл. тези през отчетния период, са определени така, че да осъществят в пълен обем правоохранителната и превантивна роля, тоест да бъдат „ефективни, пропорционални и възпиращи“. Същите отразяват адекватно естеството, тежестта и последиците от нарушението. Оценката за това какви мерки са ефективни, пропорционални и възпиращи във всеки отделен случай отразява целта, преследвана и с избраната корективна мярка, т.е. възстановяване на спазването на правилата или санкциониране на неправомерно поведение (или и двете). Следва да се отчита обаче тенденцията, че наложените глоби и имуществени санкции в по-голямата си част не се плащат доброволно и/или се атакуват по съдебен ред, и/или се предоставят на НАП за принудително събиране – процес, който сериозно uteжнява и забавя крайния ефект от наложеното административно наказание.

В допълнение, Решенията на КЗЛД за налагане на корективни мерки освен преследваната и визирана по-горе цел на Регламента и ЗЗЛД имат и възпитателен и популяризиращ ефект с цел по-широк кръг от субекти на данни да са запознати с правата относно личните данни и търсенето на съдействие от КЗЛД, което нараства неколкосткратно през последните години.

3. Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на защита на личните данни на физическите лица

Отговорна институция за изпълнение на целите в областта на защитата на личните данни е Комисията за защита на личните данни.

4. Преглед на настъпилите промени на нормативната уредба през отчетния период в областта на защита на личните данни на физическите лица

Няма настъпили промени през отчетния период в общата правна уредба в областта на защитата на личните данни на физическите лица, вкл. по линия на защита на сигнализиращите лица.

V. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА: ЗАЩИТА НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА ПРИ ОБРАБОТВАНЕТО НА ЛИЧНИ ДАННИ И СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА ТАКИВА ДАННИ

1. Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Цели на бюджетната програма:

1. Превенция на незаконни форми на обработване на лични данни и на нарушения на правата на физическите лица.

Превенцията през отчетния период е реализирана основно под формата на становища и позиции по ключови въпроси, които изискват унифициране в практиката и изясняване на важни въпроси от обществен интерес. Такива са въпросите за упражняването на правата в областта на защитата на личните данни по казуси, свързани с обработване на лични данни в контекста на прилагането на чл. 111 от Закона за горите, извършване на справки за постоянен адрес в Националната база данни „Население“ чрез системата за междурегистров обмен RegiX, законосъобразността и допустимостта за преписване на данни за справочни цели в друга информационна система от Националната визова информационна система на Република България, предоставяне на лични данни на бивши служители по отношение на които е образувано административнонаказателно производство от контролен орган, по искане за предоставяне на списък, съдържащ трите имена на гражданите с регистриран настоящ адрес в населените места на община, наличието на съвместно администриране между министъра на вътрешните работи и МЕУ на Националния автоматизиран информационен фонд „Национален регистър на българските лични документи“, Националната информационна система на ДАЗД и достъпа на Агенцията до лични данни в нея, използването на биометрични данни за контрол чрез технически средства за достъп до спортни центрове, обработване на лични данни, съдържащи се в подлежащи на обнародване в „Държавен вестник“ актове, задълженията на футболните клубове във връзка с използването на системи за видеонаблюдение.

2. Ефективен механизъм на надзор върху правилното прилагане на правилата за защита на личните данни и унифицирано прилагане на правната рамка.

Ефективният механизъм на надзор се постига по две направления: разглеждане на жалби за нарушени права в областта на защитата на личните данни и осъществяване на проверки на администратори за законосъобразност на обработването (както проверки на място, така и проверки по документи, вкл. по линия на уведомления за нарушения на сигурността на личните данни). В тази връзка към края на целия отчетен период (30 юни, 2024 г.) са постъпили общо 510 жалби и 331 сигнала и искания от физически и юридически лица за упражняване на надзорни правомощия.

По жалбите, сигналите и исканията за упражняване на надзорни правомощия са предприети действия за тяхното разглеждане.

За отчетния период на страните по административните производства по жалби са изпратени 259 решения, включително по жалби, постъпили в предходната година, както и са разгледани и приключени 317 сигнали и искания за упражняване на надзорни правомощия.

За първото шестмесечие са назначени 274 бр. проверки на място. От началото на 2024 г., извършените проверки на място са 139 броя, включително и проверки, възложени през 2023 г. и неприключени към 31 декември 2023 г. (85 броя).

С решения по основателни жалби са наложени, както следва: Официални предупреждения –16 бр., Разпореждания по буква „г“ – 37 бр., разпореждане по буква „в“ (за изпълнение на искания на субект на данни) – 1 бр., предупреждения –5 бр., разпореждане по б. „ж“ за уведомяване за коригирането или изтриването на лични данни или ограничаването на обработването им съгласно членове 16, 17 и 18 на получатели, пред които личните данни са били разкрити - 2 броя, имуществени санкции –30 бр. на обща стойност 200 200 лв.

С решения по сигнали са наложени корективни мерки, както следва: Предупреждения –14 бр., Официални предупреждения – 6 бр., Разпореждания – 170 бр. Допълнително с 5 решения са наложени имуществени санкции в размер на 12 000 лева за неизпълнение на ПАМ.

През отчетния период по линия на контролната дейност (проверки на място по сигнали) са

издадени 5 акта за установяване на административни нарушения и 2 бр. наказателни постановления, с които са наложени санкции в размер на 6500 лв. Издадени са и други индивидуални административни актове, споразумения по чл. 58г, ал. 1 от ЗАНН – 3 бр. на стойност 8000 лв.

Наложените през 2024 г. глоби и имуществени санкции в производството по разглеждане на жалби на физически лица варират от 500 лв. до 70 000 лв. (за нарушение на чл. 5, §1, б. „а“ и чл. 5, § 2 от ОРЗД).

По линия на разглеждането на уведомления за нарушения на сигурността на личните данни са анализирани 49 получени уведомления и са осъществени 8 проверки по документи – 4 по постъпили през 2023 г. уведомления за нарушения на сигурността на личните данни, при които е било констатирано средно ниво на риск и 4 по уведомления от 2024 г. Приложени са корективни правомощия по чл. 58, §2 от Регламент (ЕС) 2016/679: разпореждане по б. „г“ – 8 бр., разпореждане по б. „д“ – 1 бр. и официално предупреждение за нарушение по буква „б“ – 4 бр., а с 4 бр. решения на КЗЛД са наложени имуществени санкции в размер на 130 000 лв.

3. Международно сътрудничество в областта на защитата на личните данни.

През отчетния период КЗЛД продължава активно участието си във всички форми на международно сътрудничество, които се реализират чрез електронни средства – участия в заседания, подготовка на позиции и отговори на запитвания по международна линия. В качеството си на участник в обмена на информация и запитвания със сродни надзорни органи чрез Информационната система на вътрешния пазар, през отчетния период КЗЛД е била адресат/инициатор в 46 процедури, като по този начин в пълна степен е изпълнена целта по отношение участието ѝ в механизма за сътрудничество и съгласуваност съгласно Регламент (ЕС) 2016/679.

4. Защита на физическите лица, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения на българското законодателство или на актове на Европейския съюз.

През първото шестмесечие на 2024 г. е поставен фокус върху провеждането на обучителни семинари за повишаване на информираността по ЗЗЛПСПОИН. През м. април 2024 г. по покана на Български център за нестопанско право и Българска фондация за биоразнообразие са проведени обучения на теми „Защита на лицата, разкриващи нарушения на обществен интерес: Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения – основни моменти“ в рамките на Анти – SLAPP обучение „Не обръщай другата буза“, както и бе осигурено участие в семинар „Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения и GDPR“, организирано от Съюза на българските журналисти. Проведено е и обучение на тема: „Предизвикателства пред местните власти по прилагане на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения – въпроси и отговори“ в град Стара Загора, организирано от Община Стара Загора, Международен Републикански институт/ААМР, Базелски институт по управление /Конфедерация на Швейцария/ и Комисията за защита на личните данни.

Представители на специализираното административно звено на КЗЛД по ЗЗЛПСПОИН са се включили в техническата мисия на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, проведена в периода 23-25 април 2024 г. в Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средни предприятия, както и в кръгла маса на тема: „Разширяване обхвата на правната помощ – добри практики и предизвикателства“, организирана от Българския институт за правни инициативи и Националното бюро за правна помощ.

Считано от 2024 г., съгласувано с КЗЛД, в каталога за обучения на държавната администрация от страна на Института за публична администрация е включен курс „Прилагане на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН)“. Първите тематични обучения (4 бр.) са проведени през отчетния период от страна на ключови експерти от администрацията на КЗЛД.

В допълнение, през отчетния период е изготвена и представена информация по прилагането на ЗЗЛПСПОИН в рамките на Петия кръг за оценка от Групата на държавите, борещи се срещу корупцията, както и на Работната група за борба с подкупването в международните търговски сделки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие относно съвместните действия за борба с корупцията.

2. Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

2.1. Разглеждане на жалби, на сигнали за нарушения в областта на защитата на личните данни, на искания за упражняване на надзорни правомощия и извършване на проверки на място, при необходимост

С подаването на жалби пред КЗЛД физическите лица търсят защита на свои лични данни срещу нарушения, извършени от администратори на лични данни. Касае се за дейност с постоянен характер, като по всяка постъпила жалба се развива административно производство по правилата на Административно процесуалния кодекс. През отчетния период са постъпили 510 жалби.

Сигнали за нарушения на правната уредба за защита на данните физическите лица подават при съмнения или твърдения за незаконосъобразно обработване на лични данни на физически лица, различни от подателя на съответния сигнал. Постъпилите сигнали и искания за упражняване на надзорни правомощия за отчетния период са 331 бр., а от тях са разгледани и приключени 317 бр.

2.2. Консултации на граждани и администратори на лични данни

Изпълнените през отчетния период дейности за предоставяне на тази услуга са под формата на официални писмени становища на надзорния орган и предоставяне на писмени отговори на поставени въпроси в областта на защитата на личните данни. Акцент през отчетния период е поставен върху изразените от КЗЛД позиции по три преюдициални запитвания, адресирани към Съда на Европейския съюз, и по множество въпроси, свързани със секторното законодателство.

Неформални консултации се предоставят по линия на обслужването на институционалния телефон за устни консултации по законодателството за защита на личните данни и по висящи административни производства пред КЗЛД. По този ред през първото полугодие на 2024 г. са предоставени 2560 бр. консултации, както следва:

- Експертни консултации по прилагането на Регламент (ЕС) 2016/679 и на националното законодателство за защита на личните данни – 561 бр.;
- Справки по хода на висящи административни производства пред КЗЛД (основно по линия на подадени жалби и сигнали) – 1217 бр.;
- Консултации по често задавани въпроси, за които предварително е записан автоматичен отговор чрез телефонната централа на КЗЛД – 782 бр.

2.3. Разглеждане и анализ на постъпили уведомления за нарушения на сигурността на личните данни

При всяко получено уведомление за нарушение на сигурността на личните данни КЗЛД извършва оценка на риска за правата и свободите на физическите лица, засегнати/евентуално засегнати от него съгласно „Методика за оценка на риска при нарушение на сигурността на личните данни“, приета от Комисията. В зависимост от нивото на риска се предприемат и съответни действия, като проверка по документи или проверка на място.

За отчетния период с най-голям процент от подадените уведомления са случаите на инциденти, свързани с външни злонамерени атаки към информационните системи на администраторите, представляващи различни по вид киберпрестъпления. Значително по-малко са случаите на нарушение в резултат на човешка грешка. За част от уведомленията е установено, че няма изтичане на лични данни или засягане на правата на субектите на данни и са приети за сведение. Наблюдава се ръст на уведомленията, подадени от администратори с място на установяване извън ЕС.

2. 4. Изготвяне на отговори, позиции и участие в международни инициативи

През отчетния период е осъществено участие във всички формати, обединяващи сродни органи по защита на данните на държавите-членки на ЕС, включително трите пленарни заседания на Европейския комитет по защита на данните, заседанията на изпълнителното бюро на консултативния комитет на Конвенция 108+ на Съвета на Европа и на Работната група по защита на данните към Съвета на ЕС, на Международната работна група по защита на данните в телекомуникациите, на Комитета за координиран надзор, на Съвета по европейски въпроси, както и на Междуведомствения координационен механизъм за присъединяване на Република България към ОИСР.

Поради продължаващата работа на общоевропейско ниво по регламенти относно цифровата икономика и пазари и неприкосновеността на личния живот в цифровата среда, активно е и участието (изразяването на позиции) в Работна група № 5 „Конкуренция“, Работна група № 17 „Телекомуникации и информационни технологии“, Работна група № 23 „Сътрудничество в областта на вътрешните работи“, Работна група № 33 „Сътрудничество в областта на правосъдието“ и Работна група № 26 „Финансови въпроси“, както и ad hoc участия и подпомагане на Работна група № 22 „Здравеопазване“ (създадени с Постановление на МС № 85 от 17 април 2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз).

Всички запитвания, въпросници и принос по линия на Европейския комитет по защита на данните, чрез Информационната система за вътрешния пазар, са изпратени в рамките на предварително определените срокове. През целия отчетен период е продължило активното участие в експертните групи към Комитета, както и постоянно и последователно участие в заседанията на Изпълнителните комитети на Глобалната асамблея по въпросите на неприкосновеността и Конференция на европейските органи по защита на данните и по линия на Конвенция 108 на Съвета на Европа.

2.5. Разглеждане на сигнали за нарушения на българското законодателство или актове на Европейския съюз.

През отчетния период са постъпили 63 сигнала за нарушения на българското законодателство или на актове на ЕС, като по всички сигнали е извършена проверка по отношение на тяхната редовност, допустимост, достоверност и правдоподобност, както и за наличие на основание за препращане на Комисията за противодействие на корупцията. На три физически лица, по искане от тяхна страна, е предоставена защита от страна на КЗЛД срещу ответни действия по см. на §1, т. 11 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛПСПОИН.

3. Отчет за изпълнението на администрираните разходни показатели, вкл. проектите по програмата.

По програмата няма администрирани разходни показатели.

4. Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (количествени, качествени, времеви)

3400.01.01 Бюджетна програма „Защита на физическите лица при обработването на лични данни и свободното движение на такива данни”	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
<i>Показатели за изпълнение</i>			
1. Разгледани жалби	брой	420	274
2. Разгледани сигнали и искания за упражняване на надзорни правомощия	брой	450	317
3. Извършени проверки	брой	270	150
4. Предоставени писмени консултации по приложение на Регламент (ЕС) 2016/679, ЗЗЛД и ЗЗЛПСПОИН (становища, отговори на запитвания и разяснения по въпроси от областта на защитата на личните данни и/или на защитата на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения)	брой	650	256
5. Разгледани уведомления за нарушения на сигурността на личните данни	брой	80	49
6. Осъществени участия, изготвени отговори и позиции в международен контекст	брой	500	338
7. Разгледани сигнали за нарушения на българското законодателство или актове на Европейския съюз.	брой	80	63

Кратко описание на показателите за изпълнение

Разгледани жалби:

В посочения период са проведени 26 заседания на КЗЛД, като на тях са взети решения, както следва:

- основателни –110 жалби;
- неоснователни – 42 жалби;
- недопустими – 18 жалби;
- нередовни –65 жалби;
- очевидно неоснователни –14 жалби;
- оттеглени –25 жалби.

Разгледани сигнали и искания за упражняване на надзорни правомощия:

През първото полугодие на 2024 г. са разгледани и приключени 317 бр. сигнали от физически и юридически лица с твърдения за нарушения в областта на защитата на личните данни.

Извършени проверки (на място и по документи):

За периода са извършени 139 проверки на място по линия на надзора върху прилагане на правилата за защита на личните данни. С констативен акт са приключили всички 139 проверки, от

които 4 бр. във връзка с Уведомления за нарушения на сигурността на личните данни по чл. 33 от Регламент (ЕС) 2016/679 (за които е констатирано високо ниво на риск).

По документи са извършени 8 бр. проверки по повод постъпили уведомления за нарушения на сигурността на личните данни, при които е констатирано средно ниво на риск (4 бр. по уведомления от 2023 г. и 4 бр. по уведомления от 2024 г.).

Извършването на проверки на задължените субекти по чл. 12 от ЗЗЛПСПОИН също се явява важен елемент от контрола върху законосъобразното функциониране на националната система за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения. При постъпване на сигнал за нарушения съгласно Глава Четвърта (Административнонаказателни разпоредби) от този закон, се инициира извършването на проверка за установяване твърденията в съответния сигнал. През отчетния период са осъществени 3 такива проверки на място. Предвид това, считано от влизането в сила на ЗЗЛПСПОИН, в показателя за изпълнение „извършени проверки“ вече се включват и проверките по линия на този специален закон.

Забележка: Категорично може да се заключи, че, считано от 2018 г., когато започва да се прилага Регламент 2016/679 проверките (по сигнали, жалби и уведомления за нарушения на сигурността на личните данни с високо ниво на риск) ежегодно нарастват и показват твърда тенденция към увеличаване, което е отражение на познанията на гражданите по отношение на правата им, свързани със защита на личните им данни, на осъзнатите задължения и отговорности на администраторите, но и на нарасналата популярност на комисията като надзорен орган, който чрез служителите си упражнява възложените му права и компетенции. Разрешаването на множество казуси, с които е възстановена справедливостта и е наложено спазването на правни норми, гарантиращи правата на субектите на данни, водят да нарастване на популярността на КЗЛД.

Постепенното повишаване на информираността на физическите лица по линия на ЗЗЛПСПОИН също се очаква да бъде фактор, който да се отразява на критерия „извършени проверки“, по-специално по линия на контрола на КЗЛД върху задължението на задължените субекти за изграждане на канал за вътрешно подаване на сигнали (чл. 13 от ЗЗЛПСПОИН).

Предоставени писмени консултации по приложение на Регламент (ЕС) 2016/679 и ЗЗЛД (становища и отговори на запитвания):

През отчетния период КЗЛД е предоставила общо 256 писмени консултации. Същите включват 30 становища, 129 писмени отговора на запитвания на физически лица и администратори по различни въпроси, свързани с техните права и задължения в областта на защитата на личните данни, както и 97 писма с разяснения и уточнения в комуникацията с администратори на лични данни във връзка със задължението за определяне на длъжностно лице по защита на данните.

Разгледани уведомления за нарушения на сигурността на личните данни:

За отчетния период в Комисията са получени общо 49 уведомления за нарушения на сигурността на данните. От тях с ниско ниво на риск са преценени 8 уведомления, със средно ниво – 10 уведомления, по които са извършени проверки по документи, с високо ниво са преценени 13 уведомления; за сведение са приети 3 уведомления. Текущи са 9 преписки. За 5 от случаите има трансгранично обработване на данни, във връзка с което на основание чл. 56 от Регламент (ЕС) 2016/679 са стартирани съответните процедури в Информационната система на вътрешния пазар. Едно от уведомленията е препратено по компетентност на ИВСС.

От подадените уведомления 6 са от публични институции (държавни и образователни структури), а останалите засягат частния сектор.

Забележка: Следва да се има предвид, че усилията на Комисията за разясняване и контрол относно системното прилагане на Регламент (ЕС) 2016/679 и на ЗЗЛД, дават своите резултати. Това намира израз в по-стриктното прилагане на нормите за сигурност, произтичащи от Регламента и стремежа към съответствие с принципите, прокламирани от него. По-доброто разбиране на Регламента и повишаването на изискванията за сигурност при обработването на

лични данни от администраторите и обработващите намира отражение в броя на подадените към настоящия отчетен период уведомления за нарушение на сигурността.

Осъществени участия, изготвени отговори и позиции в международен контекст:

През целия отчетен период приоритет остава участието във всички международни формати, обединяващи сродни органи по защита на данните, които са провеждали онлайн заседания или в рамките на които е обменена интензивна кореспонденция по актуални теми от сферата на защитата на личните данни. В резултат на активна международна дейност са изразени становища/позиции и е осъществено участие в различни международни инициативи - общо 338 бр. както следва:

- Участия в заседания –131 бр.
- Подготвени позиции –68 бр.
- Подготвени отговори на запитвания –93 бр.
- Участие в механизма за сътрудничество и съгласуваност чрез ИСВП – 46 бр.

Забележка: Въведените по време на пандемията от COVID-19 мерки за провеждане на онлайн заседания в различни международни формати, респ. продължилата след това тенденция за провеждането им под формата на хибридни формати (онлайн и чрез присъствие на място) са сред основните фактори за количествените резултати на този показател на първото шестмесечие за 2024 г. Обстоятелството, че повечето заседания по международна линия се провеждат хибридно през целия отчетен период, създава условия за активно участие в реално време в по-голям брой международни мероприятия от очаквания в сферата на защитата на личните данни. Вътрешната реорганизация на работните процеси в съответните административни звена в КЗЛД по начин, който да гарантира максимално широко покритие на отделните международни формати, също значително е допринесло за реализираните целеви стойности. Не на последно място, натрупаният експертен опит допринася за постигането на поставените цели.

Разгледани сигнали за нарушения на българското законодателство или актове на Европейския съюз

До 30 юни 2024 г. са получени общо 63 бр. сигнали, по които в срок са извършени съответните законови действия от компетентността на КЗЛД, вкл. анализ на тяхната редовност и допустимост за разглеждане при условията и по реда на ЗЗЛПСПОИН. По 23 сигнала КЗЛД е взела решение за прекратяване на производството, поради наличие на съответните законови основания за това. По 5 сигнала КЗЛД е взела решение на основание чл. 25, ал. 1 от ЗЗЛПСПОИН, след извършена проверка от страна на съответния компетентен орган и подготвен доклад от дирекция „Канал за външно подаване на сигнали“ – специализираното административно звено по този закон. По 32 сигнала проверката е висяща в рамките на 3-месечния срок (респ. 6-месечния) по чл. 23, ал.1, т. 2 от ЗЗЛПСПОИН. По 3 сигнала е извършена проверка на място.

Забележка: Незначителната разлика между заложената целева стойност (80 бр. сигнали) и отчетената стойност (63 бр. сигнали) на етап първо полугодие от 2024 г. се дължи на едновременното проявление на два фактора: информираност на обществото по отношение влизането в сила на ЗЗЛПСПОИН, но слаба запознатост по отношение на условията и предпоставките, при които могат да се подават сигнали по реда и при условията на ЗЗЛПСПОИН.

Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Източници на информация за данните са отчети на дирекциите от специализираната администрация за постигнати резултати от дейността през отчетния период.

5. Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

През отчетния период няма непостигнати резултати спрямо заложените показатели.

6. Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	3400.01.01 Бюджетна програма „Защита на физическите лица при обработването на лични данни и свободното движение на такива данни“(в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	5 808 900	6 253 403	2 807 070
	Персонал	4 973 100	5 247 703	2 185 878
	Издръжка	835 800	835 800	451 508
	Капиталови разходи	0	169 900	169 684
1.	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	5 808 900	6 253 403	2 807 070
	Персонал	4 973 100	5 247 703	2 185 878
	Издръжка	835 800	835 800	451 508
	Капиталови разходи	0	169 900	169 684
2.	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	5 808 900	6 253 403	2 807 070
	Общо разходи (I+II+III):	5 808 900	6 253 403	2 807 070
	Численост на щатния персонал	117	117	84
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0

7. Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорна институция за изпълнението на програмата е Комисията за защита на личните данни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ВЕНЦИСЛАВ КАРАДЖОВ